

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 13 listopada 2017 r. - znak (...) - Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł., po rozpatrzeniu wniosku z dnia 9 października 2017 r. odmówił A. Ł. prawa do zmiany wysokości emerytury. W uzasadnieniu decyzji ZUS podniósł, że przedłożone przez A. Ł. zeszyty za lata 1981 – 1985, z okresu pracy w Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej (...), nie spełniają wymogów formalnych, ponieważ nie zawierają pieczętki nagłówkowej zakładu, czy też pieczętki osoby upoważnionej do wystawiania takich dokumentów.

/decyzja k.26 plik I akt ZUS/

Odwołanie od ww. decyzji w dniu 20 grudnia 2017 r. złożyła A. Ł. wnosząc o jej zmianę poprzez uwzględnienie w podstawie wymiaru emerytury zarobków jakie w latach 1979 – 1985 osiągała z tytułu zatrudnienia w Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej w N.. Jednocześnie A. Ł. wskazała, że przy ustalaniu kapitału początkowego organ rentowy powinien uwzględnić jej okres zatrudnienia w Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej (...) od 1 czerwca 1979 r. do 1980 r., kiedy to stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywała obowiązki pracownicze w dziale księgowości ww. zakładu pracy. A. Ł. podniosła, że od 1 czerwca 1979 r. przepracowała minimum 146 dni roboczych, a w 1980 r. 254 dni robocze oraz, że wynagrodzenia jakie wówczas osiągała przekraczało znacznie przeciętne wynagrodzenie.

/odwołanie k.3 - 4/

W odpowiedzi na odwołanie, która wpłynęła do tutejszego Sądu w dniu 10 stycznia 2018 r., pełnomocnik organu rentowego wniósł o jego oddalenie. W treści odpowiedzi pełnomocnik organu rentowego wskazał, że przy obliczaniu wysokości kapitału początkowego do obliczenia wysokości emerytury w trybie art. 26 w zw. z art.24 ustawy emerytalnej organ rentowy nie uwzględnił okresu pracy od 1 czerwca 1979r. do 31 grudnia 1980 r. z uwagi na fakt, że nie podano ilości przepracowanych dni, a w okresie zatrudnienia od 1 czerwca 1979r. do 17 października 1987 r. w (...) N. wnioskodawczyni była członkiem spółdzielni oraz zarobków za lata 1981-1985 z tytułu w/w zatrudnienia w (...), gdyż przedłożone kserokopie dokumentów potwierdzone przez R. S. nie spełniają wymogów określonych w w/w rozporządzeniach, ponieważ brak jest informacji czy R. S. jest upoważniona do przechowywania dokumentów zlikwidowanej spółdzielni (nadto przedłożone dokumenty nie zawierają pieczętki nagłówkowej zakładu pracy, pieczętki osoby upoważnionej do ich wystawiania oraz brak pisma przewodniego likwidatora o przekazaniu dokumentacji zlikwidowanej spółdzielni do archiwum). Pełnomocnik organu rentowego wskazał, że za w/w okres nie przyjęto także minimalnego wynagrodzenia w j.g.u., gdyż nie wiadomo ile faktycznie wnioskodawczyni czasu przepracowała w danym okresie (brak dniówek). Jednocześnie wskazał, że decyzją z dnia 20 listopada 2017r. przeliczono emeryturę wnioskodawczyni z uwagi na zmianę ustawy o emeryturach i rentach z FUS wprowadzone ustawą z dnia 16 listopada 2016r. w zakresie tablicy średniego dalszego trwania życia.

/odpowiedź na odwołanie k.6 - 6 odwrot/

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawczyni A. Ł. urodziła się (...)

/okoliczność bezsporna/

Decyzją z dnia 30 sierpnia 2017 r., znak (...) - 2004, Zakład Ubezpieczeń Społecznych ponownie ustalił A. Ł. kapitał początkowy i określił jego wartość na dzień 1 stycznia 1999 r. na kwotę 103 321,24 zł.

/decyzja k.39 – 39 odwrot plik II akt ZUS/

Do obliczenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego przyjęto wynagrodzenia ubezpieczonej w następującej wysokości:

- za rok 1987 – 75 554,00 zł co przy kwocie rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za dany rok kalendarzowy wynoszącej 350 208,00 zł dało stosunek podstawy wymiaru składek do rocznego przeciętnego wynagrodzenia o wartości 86,30%,
- za rok 1988 – 613 612,00 zł co przy kwocie rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za dany rok kalendarzowy wynoszącej 637 080,00 zł dało stosunek podstawy wymiaru składek do rocznego przeciętnego wynagrodzenia o wartości 96,32%,
- za rok 1989 – 1 131 380,00 zł co przy kwocie rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za dany rok kalendarzowy wynoszącej 2 481 096,00 zł dało stosunek podstawy wymiaru składek do rocznego przeciętnego wynagrodzenia o wartości 45,60%,
- za rok 1990 – 12 698 126,00 zł co przy kwocie rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za dany rok kalendarzowy wynoszącej 12 355 644,00 zł dało stosunek podstawy wymiaru składek do rocznego przeciętnego wynagrodzenia o wartości 102,77 %,
- za rok 1991 – 13 135 660,00 zł, co przy kwocie rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za dany rok kalendarzowy wynoszącej 21 240 000,00 zł dało stosunek podstawy wymiaru składek do rocznego przeciętnego wynagrodzenia o wartości 61,84%,
- za rok 1992 – 25 929 300,00 zł, co przy kwocie rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za dany rok kalendarzowy wynoszącej 35 220 000,00 zł dało stosunek podstawy wymiaru składek do rocznego przeciętnego wynagrodzenia o wartości 73,62%,
- za rok 1993 – 29 536 900,00 zł, co przy kwocie rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za dany rok kalendarzowy wynoszącej 47 940 000,00 zł dało stosunek podstawy wymiaru składek do rocznego przeciętnego wynagrodzenia o wartości 61,61%,
- za rok 1994 – 41 803 800,00 zł, co przy kwocie rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za dany rok kalendarzowy wynoszącej 63 936 000,00 zł dało stosunek podstawy wymiaru składek do rocznego przeciętnego wynagrodzenia o wartości 65,38%,
- za rok 1995 – 6 206,00 zł, co przy kwocie rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za dany rok kalendarzowy wynoszącej 8 431,44 zł dało stosunek podstawy wymiaru składek do rocznego przeciętnego wynagrodzenia o wartości 73,61%,
- za rok 1996 – 8 482,00 zł, co przy kwocie rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za dany rok kalendarzowy wynoszącej 10 476,00 zł dało stosunek podstawy wymiaru składek do rocznego przeciętnego wynagrodzenia o wartości 80,97%,

Wyliczony na podstawie powyższych danych wskaźnik wyniósł 74,80 %.

/obliczenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego k.40 plik II akt ZUS/

Decyzją z dnia 1 września 2017 r. – znak (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o emeryturach kapitałowych ustalił A. Ł. okresową emeryturę kapitałową od 11 sierpnia 2017 r. tj. od dnia nabycia prawa do emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Zakład Ubezpieczeń Społecznych wskazał, że prawo A. Ł. do okresowej emerytury kapitałowej wygaśnie z dniem 10 czerwca 2023 r. tj. z dniem poprzedzającym wiek, o którym mowa w art.7 ust. 2 ustawy o emeryturach kapitałowych. Okresowa emerytura kapitałowa wyniosła 279,86 zł.

/decyzja k.15 – 16 plik I akt ZUS/

Decyzją z dnia 1 września 2017 r. - znak (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych przyznał A. Ł. emeryturę od 1 sierpnia 2017 r. tj. od miesiąca w którym zgłoszono wniosek. W treści decyzji wskazano, że do ustalenia kwoty emerytury przyjęto: kwotę składek zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonej z uwzględnieniem waloryzacji w wysokości 138 889,27 zł, kwotę zwaloryzowanego kapitału początkowego w wysokości 379 936,60 zł, średnie dalsze trwanie życia tj. 252,70 miesięcy. Wyliczona emerytura wyniosła 2 053,13 zł $[(138\ 889,27 + 379\ 936,60) : 252,70]$, co po doliczeniu kwoty emerytury kapitałowej tj. 279,86 zł dało łączną kwotę w wysokości 2 332,99 zł. Organ rentowy wskazał, że w niniejszej decyzji organ rentowy nie uwzględnił okresu pracy wnioskodawczyni od 1 czerwca 1979r. do 31 grudnia 1980 r. z uwagi na fakt, że nie podano ilości przepracowanych dni (zgodnie z przedłożoną dokumentacją w okresie zatrudnienia w (...) N. od 1 czerwca 1979r. do 17 października 1987 r. w wnioskodawczyni była członkiem Spółdzielni Produkcyjnej), zarobków za lata 1975 – 1979 z tytułu zatrudnienia w Spółdzielni Kółek Rolniczych w D., gdyż zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu (Rp – 7) z dnia 16 grudnia 2016 r. nie spełnia wymogów formalnych oraz zarobków za lata 1981-1985 z tytułu w/w zatrudnienia w (...) N., gdyż przedłożone kserokopie dokumentów potwierdzone przez R. S. nie spełniają wymogów określonych w w/w rozporządzeniach, ponieważ brak jest informacji czy R. S. jest upoważniona do przechowywania dokumentów zlikwidowanej spółdzielni. Organ rentowy wskazał, że za okresy od 15 sierpnia 1975 r. do 31 maja 1979 r. oraz od 1 stycznia 1998 r. do 31 grudnia 1998 r. przyjęto obowiązujące w tym czasie wynagrodzenie minimalne oraz, że niniejszą decyzją przeliczono kapitał początkowy wnioskodawczyni.

/decyzja k.18 – 19 odwrót plik I akt ZUS/

W dniu 9 października 2017 r. A. Ł. złożyła wniosek o emeryturę , po którego rozpatrzeniu Zakład Ubezpieczeń Społecznych wydał zaskarżoną decyzję.

/wniosek k.5 plik I akt ZUS , decyzja k.26 plik I akt ZUS/

Decyzją z dnia 20 listopada 2017 r. - znak (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych przeliczył A. Ł. emeryturę od 1 października 2017r. tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek uwzględnieniem. W treści decyzji wskazano, że do ustalenia kwoty emerytury przyjęto: kwotę składek zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonej z waloryzacji w wysokości 138 889,27 zł, kwotę zwaloryzowanego kapitału początkowego w wysokości 379 936,60 zł , średnie dalsze trwanie życia tj. 249,10 miesięcy. Wyliczona emerytura wyniosła 2 082,80 zł $[(138\ 889,27 + 379\ 936,60) : 249,10]$, co po doliczeniu kwoty emerytury kapitałowej tj. 283,90 zł dało łączną kwotę w wysokości 2 366,70 zł. Organ rentowy wskazał, że do obliczenia emerytury przyjęto średnie dalsze trwanie życia wynikające z tablicy trwania życia obowiązującej w dniu osiągnięcia powszechnego wieku emerytalnego – 60 lat, ponieważ było korzystniejsze, tj. niższe niż średnie dalsze trwanie życia ustalone na podstawie tablicy trwania życia obowiązującej w dniu zgłoszenia wniosku o emeryturę.

/decyzja k.27 - 28 odwrót plik I akt ZUS/

W okresie od 1 czerwca 1979 r. do 17 października 1987 r. A. Ł. (z domu M.) była zatrudniona w pełnym wymiarze czasu w Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej w N., gdzie wykonywała obowiązki pracownicze księgowej.

/świadczenie pracy k.4 – 4 odwrót plik II akt ZUS/

W powyższym okresie wynagrodzenie A. Ł. było ustalane przede wszystkim na podstawie dniówek obrachunkowych, a w skład wynagrodzenia wchodziła także premia kwartalna oraz „13 – tka” ustalana na podstawie dniówek obrachunkowych. Liczba dniówek obrachunkowych przypadających na danym stanowisku pracy była określana przez Zarząd Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej w N.. Dniówka obrachunkowa to jednostka służąca do obliczania wynagrodzenia – jego wartościowania. Nie wiąże się z liczbą dni pracy.

/zeznania świadka R. S. min.00:16:21 – 00:53:07 oraz zeznania wnioskodawczyni min.01:05:20 – 01:07:21 w związku z jej wyjaśnieniami min.00:55:26 – 01:02:56 rozprawy z dnia 6 września 2018 r. , płyta CD k.39/

Kwota dniówki obrachunkowej była identyczna dla każdego z pracowników zatrudnionych w Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej w N.. Wynagrodzenie różniło się liczbą dniówek.

/zeznania wnioskodawczynie min.01:05:20 – 01:07:21 w związku z jej wyjaśnieniami min.00:55:26 – 01:02:56 rozprawy z dnia 6 września 2018 r. , płyta CD k.39/

W latach 1981 – 1985 wynagrodzenie wnioskodawczynie kształtowało się następująco:

- 1981 – 100 173,00 zł

- 1982 – 216 876,00 zł

- 1983 – 222 215,00 zł

- 1984 – 206 290,00 zł

- 1985 – 158 703,00 zł

/dokumentacja płacowa Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej w N. , zaświadczenie o dochodach wnioskodawczynie k.8 – 8 odwrót plik I akt ZUS/

Uwzględniając okres zatrudnienia wnioskodawczynie od 1 czerwca 1979 r. do 31 grudnia 1980 r. jako okres składkowy oraz osiągnane przez wnioskodawczynie wynagrodzenie w latach 1981 – 1985, wskaźnik wysokości kapitału początkowego z najkorzystniejszych lat tj. 1981 – 1990 wyniósł 92,41 %. Wysokość kapitału początkowego wyniosła 122 367,41 zł , a po waloryzacji na dzień 11 sierpnia 2017 r. 449 973,82 zł. Wysokość emerytury (...) na dzień 11 sierpnia 2017 r. wyniosła 2 330,29 zł.

/wyliczenia ZUS – I wariant k.48/

Powyższych ustaleń Sąd Okręgowy w Łodzi dokonał na podstawie powołanych dowodów w postaci dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy, w tym w aktach ZUS - w szczególności na podstawie zachowanej dokumentacji płacowej z Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej w N. , odnoszącej się wprost do wysokości wynagrodzenia osiąganego przez wnioskodawczynie w latach 1981 - 1985 oraz na podstawie zeznań wnioskodawczynie i świadka, odmawiając im jednak przymiotu wiarygodności w zakresie w jakim zeznania te odnosiły się do wysokości wynagrodzenia osiąganego przez wnioskodawczynie w latach 1979 – 1980. Podkreślić bowiem należy, że za lata 1979 – 1980 nie zachowała się żadna dokumentacja płacowa, jak również umowa o pracę wnioskodawczynie , a zważywszy na znaczny upływ czasu nie sposób również stwierdzić, czy w okresie tym wysokość wynagrodzenia wnioskodawczynie była tożsama z wysokością wynagrodzenia osiągniętego przez nią w 1981 r., jak również ustalić czy w latach 1979 – 1980 jej wynagrodzenie wzrastało o 10 % w stosunku rocznym. Przeczy temu zapis kwot dniówek zawarty w poszczególnych zeszytach dotyczących rozliczeń spółdzielni. Przykładowo dniówka wynosiła 450,- zł w 1985 roku, ale już 350,- zł w 1984 jak i w 1983 roku, zaś w 1982 tylko 310,- zł. Z dokumentacji nie można zatem wysnuć wniosku, iż kwota dniówek zmieniały się w pewien stały sposób.

Jednocześnie zeznania świadka w pełni potwierdziły wiarygodność złożonych dokumentów, bowiem świadek uczestniczyła w ich sporządzaniu jako prezes spółdzielni. Także stan dokumentów wskazuje na ich autentyczność.

Organ rentowy dokonał hipotetycznego wyliczenia wysokości świadczenia wnioskodawczynie w dwóch wariantach:

1) z uwzględnieniem okresu od 1 czerwca 1979 r. do 31 grudnia 1980 r. jako okresu składkowego oraz wynagrodzeń wnioskodawczynie osiągniętych przez nią w latach 1981 – 1985.

2) z uwzględnieniem okresu od 1 czerwca 1979 r. do 31 grudnia 1980 r. jako okresu składkowego oraz wynagrodzeń wnioskodawczynie osiągniętych przez nią w latach 1981 – 1985 oraz wynagrodzeń za okres od 1 czerwca 1979 r. do

31 grudnia 1980 r. w wysokości 100 173,00 zł pomniejszonej o 10 % w przypadku 1980 r. i o 10 % wynagrodzenia ustalonego za 1980 r. w przypadku wynagrodzenia za 1979 r. (proporcjonalnie do okresu zatrudnienia).

Sąd przyjął, że wyliczenia dokonane przez ZUS w I wariantcie powinny zostać uwzględnione wnioskodawczyni przy wyliczaniu wysokości należnego jej świadczenia, bowiem jedynie założenia tego wariantu znajdują jednoznaczne potwierdzenie w zgromadzonym materiale dowodowym.

Sąd oddalił wniosek pełnomocnika wnioskodawczyni w zakresie przeprowadzenia dowodu z akt sprawy o sygn. VIII U 1776/15, bowiem ocena innego Sądu co do wiarygodności dokumentów nie jest wiążąca dla Sądu rozpatrującego daną sprawę, który w każdej konkretnej sprawie samodzielnie ocenia ich wiarygodność.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

W świetle zebranego w sprawie materiału dowodowego odwołanie zasługiwało na częściowe uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art.114 ust.1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r. , poz.1270), prawo do świadczeń lub ich wysokość ulega ponownemu ustaleniu na wniosek osoby zainteresowanej lub z urzędu, jeżeli po uprawomocnieniu się decyzji w sprawie świadczeń zostaną przedłożone nowe dowody lub ujawniono okoliczności istniejące przed wydaniem tej decyzji, które mają wpływ na prawo do świadczeń lub na ich wysokość.

Możliwość wzruszenia decyzji rentowych polega przede wszystkim na niwelowaniu tzw. wad materialnoprawnych, czyli uchybień organu rentowego w zakresie rozstrzygnięcia o faktach warunkujących nabycie prawa do emerytur i rent albo zaniedbań samych ubezpieczonych wywołanych nieporadnością w dokumentowaniu prawa do świadczeń lub niedostateczną znajomością warunków, od których spełnienia zależy przyznanie uprawnień ubezpieczeniowych.

Niezbędnym warunkiem ponownego ustalenia prawa do świadczeń jest powołanie nowych dowodów lub wskazanie okoliczności istniejących przed wydaniem decyzji rentowej, które mogą mieć wpływ na istnienie tego prawa. Prawo do świadczenia należy ustalić ponownie (na wniosek zainteresowanego albo z urzędu), jeżeli po uprawomocnieniu się decyzji zostaną przedłożone nowe dowody albo ujawnione okoliczności wskazujące na błędność decyzji. Zwrot „nowy dowód” obejmuje zarówno przypadki ujawnienia dowodów istniejących przed wydaniem decyzji, jak i sytuacje zgłoszenia dowodów uzyskanych po wydaniu decyzji, pod warunkiem że wynikają z nich fakty powstałe przed tym momentem. Zwrot „ujawnione okoliczności” oznacza zarówno okoliczności faktyczne, jak i okoliczności sprawy, czyli nie tylko fakty, których ustalenie warunkuje wydanie decyzji, lecz także wszelkie zachowania uczestników postępowania w sprawie ustalania prawa. Należy więc przyjąć, że „ujawnione okoliczności” to określane w przepisach prawa materialnego fakty warunkujące powstanie uprawnień ubezpieczeniowych oraz uchybienia normom prawa materialnego lub/i procesowego wpływające na dokonanie ustaleń w sposób niezgodny z ukształtowaną ex lege sytuacją prawną zainteresowanego (Jankowska Karina, Jędrasik-Jankowska Inetta, Komentarz do ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, (w:) Prawo do emerytury. Komentarz do ustaw z orzecznictwem, komentarz do art.114).

Stosownie do treści art. 6 pkt 12 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych okresami składkowymi są okresy pracy na obszarze Państwa Polskiego w rolniczych spółdzielniach produkcyjnych i w innych spółdzielniach zrzeszonych w (...) Związku Rolniczych Spółdzielni Produkcyjnych, w zespołowych gospodarstwach rolnych spółdzielni kółek rolniczych zrzeszonych w Krajowym Związku (...) oraz pracy na rzecz tych spółdzielni:

a) objętej obowiązkiem ubezpieczenia społecznego, za które opłacono składkę na to ubezpieczenie lub w których występowało zwolnienie od opłacania składki,

b) przed dniem objęcia obowiązkiem ubezpieczenia społecznego z tego tytułu;

Stosownie zaś do treści art. 4 dekretu z dnia 4 marca 1976 r. o ubezpieczeniu społecznym członków rolniczych spółdzielni produkcyjnych i spółdzielni kółek rolniczych oraz ich rodzin (Dz. U. z 1976 r. , Nr 10 , poz.54) w obowiązującym w spornym czasie przy ustalaniu okresu pracy w spółdzielni wymaganego do uzyskania świadczeń:

1) za dzień pracy uważa się 8 godzin pracy, a przed dniem 1 lipca 1962 r. dzień, który stanowił podstawę do obliczenia dniówki obrachunkowej; do dni pracy zalicza się również dni urlopu wypoczynkowego oraz dni pobierania zasiłku chorobowego, macierzyńskiego lub opiekuńczego,

2) za miesiąc pracy uważa się 20 dni pracy dla mężczyzny oraz 13 dni pracy dla kobiety, a jeżeli ubezpieczony użytkuje działkę przyzagrodową lub dostarcza spółdzielni produkty rolne wytworzone w prowadzonym przez siebie gospodarstwie rolnym - 18 dni pracy dla mężczyzny oraz 11 dni pracy dla kobiety,

3) za rok pracy uważa się rok obrachunkowy, w którym mężczyzna przepracował w spółdzielni co najmniej 240 dni pracy, kobieta 150 dni pracy, a jeżeli użytkuje działkę przyzagrodową lub dostarcza spółdzielni produkty rolne wytworzone w prowadzonym przez siebie gospodarstwie rolnym - to co najmniej: mężczyzna 220 dni pracy, a kobieta 130 dni pracy.

Podkreślić w tym miejscu należy, że tutejszy Sąd podziela stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w wyroku z dnia 1 września 2010 r., sygn. II UK 80/10 (LEX nr 661515), zgodnie z którym kwalifikacji okresów składkowych według zasad określonych art. 6 ustawy emerytalnej, przebytych przed 1 stycznia 1999 r. należy dokonać na podstawie przepisów obowiązujących w okresie zatrudnienia osoby ubiegającej się o przyznanie prawa do określonego świadczenia. Powyższe wynika ze specyficznego charakteru pracy w spółdzielniach rolniczych oraz faktu, iż kwestie te nie są szczegółowo uregulowane przepisami ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Mając na uwadze, że w poszczególnych okresach roku kalendarzowego obciążenie spółdzielców i ich domowników pracą układało się bardzo różnorodnie, na gruncie prawa do świadczeń dla członków rolniczych spółdzielni produkcyjnych stosowano fikcję prawną, gdzie za 1 dzień pracy przyjmowało się dniówkę obrachunkową. (...) ten stosowany był zresztą tylko do okresów pracy w spółdzielni przypadających po dniu 1 lipca 1962 r., kiedy wprowadzono nową ewidencję, odpowiadającą potrzebom emerytalnym. Wyznacznikiem pracy w spółdzielni nie był przeto dzień pracy, ale szczególny miernik nakładu pracy, którym była dniówka obrachunkowa (dniówka inwentarzowa, także złoty obrachunkowy), a czasem stawki wynagrodzenia za poszczególne roboty. Za aktualny także uznać należy pogląd Sądu Najwyższego, że w stosunku do członków rolniczej spółdzielni produkcyjnej istotne dla zaliczenia roku pracy do okresu zatrudnienia wymaganego do uzyskania renty inwalidzkiej lub emerytury jest przepracowanie w tym roku wymaganej liczby dniówek obrachunkowych, a nie faktyczny okres pozostawania w ubezpieczeniu. (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 maja 2012 r. sygn. II UK 255/11, LEX nr 1227191).

Za wystarczające jednak do wyliczenia okresu pracy w spółdzielni, wymaganego do uzyskania świadczeń w myśl art. 4 dekretu, należy uznać ustalenie, iż dany spółdzielca świadczył osobiście pracę na rzecz spółdzielni stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, po 8 godzin dziennie w kontrolowanym okresie, bowiem tak wyraźnie stanowi przepis dekretu mówiący o tym, co uważa się za dzień, miesiąc i rok pracy (podobnie Sąd Apelacyjny w Łodzi w wyroku z dnia 6 sierpnia 2013 r. sygn. III AUa 1756/12, LEX nr 1363265).

Ubezpieczona A. Ł. urodziła się (...), a zatem jej emerytura musiała zostać ustalona w oparciu o art.26 ww. ustawy.

W myśl wskazanego artykułu emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia ustalonej w sposób określony w art.25 (podstawę obliczenia emerytury, o której mowa w art.24, stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne, z uwzględnieniem waloryzacji składek zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury, zwaloryzowanego kapitału początkowego określonego w art.173-175 oraz kwot środków zewidencjonowanych na subkoncie, o którym mowa w art.40a ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych, z zastrzeżeniem ust.1a i 1b oraz art.185) przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę danego ubezpieczonego, z uwzględnieniem ust.5 i art.183.

Postępowanie w niniejszej sprawie sprowadziło się zatem do ustalenia, czy możliwym jest przyjęcie okresu zatrudnienia wnioskodawczyni od 1 czerwca 1979 r. do 31 grudnia 1980 r. jako okresu składkowego oraz ustalenia czy możliwym jest przyjęcie innych wynagrodzeń wnioskodawczyni za lata 1979 – 1985 tj. z okresu jej zatrudnienia w Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej w N.. Nie ulegało bowiem wątpliwości, że przyjęcie innych wartości wynagrodzenia wnioskodawczyni za ww. lata przełoży się bezpośrednio na wartość kapitału początkowego, a co za tym idzie na wysokość należnej jej emerytury.

Zgodnie z treścią § 21 ust.1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 roku sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz.U. nr 237, poz.1412) środkiem dowodowym stwierdzającym wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu oraz uposażenia przyjmowanego do ustalenia podstawy wymiaru emerytury lub renty są zaświadczenia pracodawcy lub innego płatnika składek, legitymacja ubezpieczeniowa lub inny dokument, na podstawie którego można ustalić wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu lub uposażenia.

Wskazana regulacja §21 ust.1 powołanego rozporządzenia stanowiąca odpowiednik obowiązującego do dnia 23 listopada 2011 roku §20 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno - rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń (Dz.U. nr 10, poz.49) wyznacza kierunek postępowania dowodowego, nie oznacza to jednak aby wysokość uzyskiwanego uposażenia nie mogła być wskazana i w inny sposób, tak przy pomocy pisemnych środków dowodowych pochodzących od pracodawcy, czy też nawet dowodów pośrednich, nie wyłączając zeznań świadków - aczkolwiek wskazujących wprost na wysokość wynagrodzenia danego zainteresowanego (tak stanowi m. in. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 25 lipca 1997 roku - II UKN 186/97, a także wyroki: Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 4 marca 1997 roku - III AUa 105/97, Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie z dnia 27 czerwca 1995 roku - III AUr 177/95, czy Sądu Apelacyjnego Białymstoku - III AUr 294/93).

Do ustalenia podstawy wymiaru świadczeń emerytalno-rentowych może być uwzględnione tylko wynagrodzenie faktycznie uzyskane przez ubezpieczoną w danym okresie, a nie zaś wynagrodzenie ustalone na podstawie przypuszczeń czy też uśrednień. Jedynie wynagrodzenie ubezpieczonej ustalone w sposób niewątpliwy, wobec którego nie istnieje wątpliwość, iż zostało ono zawyżone, może być podstawą do ustalenia współczynnika wysokości podstawy wymiaru.

W ocenie Sądu przedstawione dowody pozwoliły ponad wszelką wątpliwość ustalić, że w okresie od 1 czerwca 1979 r. do 31 grudnia 1980 r. wnioskodawczyni pozostawała w zatrudnieniu i był to okres składkowy, a nadto dokumentacja płacowa z Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej w N. stanowiła wystarczający dowód do ustalenia otrzymywanego przez wnioskodawczynię wynagrodzenia w latach 1981 – 1985. Wyliczony wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału z uwzględnieniem wynagrodzeń za ww. lata oraz okresu składkowego jakim był niewątpliwie okres zatrudnienia wnioskodawczyni od 1 czerwca 1979 r. do 31 grudnia 1980 r. wyniósł 92,41% i okazał się wyższy od dotychczas przyjmowanego przez organ rentowy względem ubezpieczonej.

Wobec zatem ustalenia, że wyliczona kwota emerytury jest bardziej korzystna, niż wyliczył organ rentowy, Sąd na podstawie art.477¹⁴§2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję i orzekł jak w punkcie 1 sentencji wyroku.

Jednocześnie wobec braku możliwości ustalenia wysokości wynagrodzenia wnioskodawczyni za okres od 1 czerwca 1979 r. do 31 grudnia 1980 r., a w szczególności wobec braku jakichkolwiek dowodów wskazujących na rzeczywistą wysokość otrzymywanych przez nią kwot, Sąd na podstawie art.477¹⁴§1 k.p.c. oddalił odwołanie w pozostałej części, o czym orzekł w punkcie 2 sentencji wyroku.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art.98 k.p.c. zasądzając od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. na rzecz A. Ł. kwotę 180,- złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego. Wysokość wynagrodzenia pełnomocnika Sąd ustalił zgodnie z §9 ust.2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2018 r., poz.265).

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi ZUS z aktami rentowymi.

11 II 2019 roku.

S.B.